

## સૂચિત મુસદ્દા [SUGGESTED DRAFTINGS]

૧. પ્રાણીઓને ગેરકાયદેસર કૂરતા આચરી કતલખાને લઈ જવાઈ રહ્યાં છે તે બાબતની ફરિયાદ.

ગુના રજિસ્ટર નં.

સ્થળ :

પ્રતિશ્રી,

તારીખ :

મે. પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર સાહેબ,

પોલીસ સ્ટેશન,

મુ.

**વિષય :** પ્રાણીઓને ગેરકાયદેસર કૂરતા આચરી કતલખાને લઈ જવાઈ રહ્યાં છે તે બાબતની ફરિયાદ.

- (૧) ગુન્હો થયાની તારીખ તથા કલાક :
- (૨) ગુન્હાની જગા તથા પોલીસ થાણાથી અંતર તથા દિશા :
- (૩) ખબર આપનાર ફરિયાદીનું નામ તથા રહેવાનું ઠેકાણું :
- (૪) તહોમતવાળાનું નામ તથા રહેવાનું ઠેકાણું :
  - (૧) ટ્રકના માલિકનું નામ અને સરનામું :
  - (૨) ડ્રાયવરનું નામ અને સરનામું :
  - (૩) ક્લિનરનું નામ અને સરનામું :
  - (૪) મજૂરનું નામ અને સરનામું :
  - (૫) પશુના માલિકનું નામ અને સરનામું.
  - (૬) પશુ મોકલનાર અને મંગાવનાર વોન્ટેડ આરોપીનાં નામ-સરનામાં :
- (૫) ગુન્હાનું ટૂંકું વર્ણન કલમ, અને કાંઈ માલમત્તા લઈ જવામાં આવી હોય તો તેનું ટૂંકું વર્ણન

**કલમ :**

- (૧) મુંબઈ પશુ સંરક્ષણ અધિનિયમન ૧૯૫૪ ની કલમ ૫, ૮, ૯, ૧૦
- (૨) પશુ કૂરતા નિવારણ અધિનિયમ ૧૯૬૦ની કલમ ૩ તથા કલમ ૧૧ ઘ, ચ, ક, ઝ, ૩ તથા ૨૯
  - (૧) (૩) (૫) તથા ૩૮ (૩)
- (૩) ગુજરાત આવશ્યક ચીજવસ્તુ ધારો કેટલ (કંટ્રોલ) એક્ટ ૨૦૦૫ ની કલમ ૪ તથા ૯
- (૪) મુંબઈ પોલીસ એક્ટ ૧૯૫૧ ની કલમ ૧૧૯
- (૫) ગુજરાત મોટર વ્હીકલ્સ ડુલ્સ ૧૯૮૯ ડુલ નં. ૧૨૩ નો ભંગ.
- (૬) ગુજરાત કેટલ મુવમેન્ટ કંટ્રોલ ઓર્ડર ૧૯૭૫ નો ભંગ.
- (૭) ગુજરાત ડીસીસીઝ ઓફ એનિમલ્સ કંટ્રોલ એક્ટ ૧૯૬૩ નો ભંગ.

ટૂંકી વિગત :

પશુની જાત તથા સંખ્યા :

ટ્રક/ટેમ્પો નંબર :

ક્યાં લઈ જવાના

પશુ ક્યાંથી ભરેલ :

પ્રતિ,  
પોલીસ સ્ટેશન અધિકારીશ્રી,  
પોલીસ સ્ટેશન,  
મહેરબાન સાહેબશ્રી,

સવિનય જણાવવાનું કે, અમો નીચે સહી કરનાર પ્રાણી રક્ષામાં માનીએ છીએ અને તે અંગેની પ્રવૃત્તિ કરીએ છીએ. ઉપરાંત ભારતીય બંધારણનું આર્ટિકલ ૫૧ (A) (g) અને ૪૮-અ મુજબ દરેક નાગરિકની ફરજ બને છે કે કોઈપણ પ્રકારના સજીવની રક્ષા થાય તેનું ધ્યાન રાખવું જોઈએ.

આજ રોજ એક ટ્રક .....વિસ્તારમાંથી જતી હતી અને તે અંગે પૂર્વ બાતમી હતી કે પ્રાણીઓ અંગેના તમામ કાયદાની જોગવાઈઓનો ભંગ કરીને ગેરકાયદેસર રીતે પ્રાણીઓને કતલખાને લઈ જવા માટે ખોટા દસ્તાવેજો બનાવી, પ્રાણીઓને ખીચોખીચ લાદી એક ટ્રક પસાર થવાની છે, તેવી માહિતીના આધારે એક ટ્રક આવી રહેલ જોતાં પોલીસે/અમોએ એ ટ્રક ઊભી રાખવા માટે હાથ કરતાં એ ઊભી રહેલ નહીં અને ભાગવા માંડેલ. તેથી તેનો પીછો કરતાં.....સ્થળે ટ્રક એકાએક અટકી ગઈ અને ટ્રક ચાલક અને ક્લિનર ભાગવા લાગતાં તેને તાત્કાલિક પકડી લીધેલ.

ટ્રક ચાલક અને ક્લિનરની પૂછ-પરછ કરતાં તેઓએ જણાવેલ કે, આ બંધ બોડીની ટ્રકમાં ઘાસ ભરેલ છે. પરંતુ તેમાં ગેરકાયદેસર રીતે ભરેલ પ્રાણીઓ કતલખાને લઈ જતા હતા એવું જાહેર ન કરી ઉપરોક્ત ખોટું નિવેદન કરેલ. વધુમાં આરોપીઓએ પૂછ-પરછ કરતાં જણાવેલ કે તેઓ પ્રાણીઓને બનાસકાંઠા/ભરૂચ/સુરત/વલસાડ જિલ્લામાં લઈ જવાના હતાં.

નજીકની બે વ્યક્તિઓને પંચો તરીકે બોલાવી ટ્રકની ઉપરનું આવરણ દૂર કરતાં કુલ..... ભેંસ અને કુલ.....ગાય તથા ..... ઘેટાં-બકરાં એકબીજાની ઉપર એમ ખીચોખીચ ભરેલાં જણાયેલ. તમામ પ્રાણીઓ ભૂખ્યાં-તરસ્યાં હતાં અને પાણીની અને ઘાસચારાની કોઈ વ્યવસ્થા નહોતી. કેટલાંક પ્રાણીઓને એટલી ઈજા થયેલ કે તેમને લોહી નીકળતું હતું અને તેમાંનાં અમુક પ્રાણીઓ ત્યાં જ મૃત્યુ પામે તેવી સ્થિતિનાં થઈ ગયેલ હતાં. આ પ્રાણીઓનાં મળમૂત્ર એકબીજાના શરીરની ઉપર થયેલાં હતાં અને સખત દુર્ગંધ આવતી હતી. ફર્સ્ટ એઈડની કોઈ સુવિધા કરેલ નથી.

આરોપીઓ તથા ટ્રકની સંપૂર્ણ તપાસ કરતાં આ પ્રાણીઓની હેર-ફેર કરવા માટેના કોઈપણ પ્રકારના પ્રમાણપત્ર કે પરમિટ મળી આવેલ નહીં.

આરોપીઓને આ અંગે પૂછ-પરછ કરતાં તેઓ આ પ્રાણીઓ કતલખાને લઈ જવાના હેતુસર ખરીદેલ છે અને કતલખાને કતલ કરવા માટે આ પ્રાણીઓ અન્ય આરોપીઓ .....એ મંગાવેલ છે તેવું જણાવેલ છે. (પરંતુ તેમનાં નામ આપવાનો ઈન્કાર કરે છે.) ઉપરાંત કતલખાને મોકલનાર તેમના અન્ય સાગરીતોનાં નામ આપવાનો પણ ઈન્કાર કરે છે. (જો તેમણે નામો આપ્યા હોય તો તે નામો અહીં લખો.) તેમની પાસે કોઈપણ પ્રકારના પાસ કે પરમિટ હોવા અંગે સાચી હકીકતો બતાવતા નથી.

પ્રાણી કૂરતા નિવારણ ધારો-૧૯૬૦ ની કલમ -૩ મુજબ પ્રાણીઓ જે વ્યક્તિની કસ્ટડીમાં હોય તેની પ્રાણીઓની પૂરતી સાર-સંભાળ રાખવાની ફરજ છે અને આ પ્રાણીઓને બિનજરૂરી દુઃખ અને કૂરતા ન થાય તે જોવાની ફરજ ઉપરાંત આજ કાયદાની કલમ -૧૧ (૧) ની પેટા કલમ (A) મુજબ પ્રાણીઓને મારવું કે તેની ઉપર બિનજરૂરી વજન લાદવું કે ત્રાસ આપવો કે કોઈપણ પ્રાણીને બિનજરૂરી તકલીફ કે કૂરતા પહોંચાડવી ગુનો છે. ઉપરાંત કલમ ૧૧ (૧) (d) મુજબ કોઈપણ વ્યક્તિ કોઈપણ વાહનમાં પ્રાણીને ત્રાસ થાય તેવી રીતે લઈ જઈ શકે

નહીં. આજ કલમની પેટા કલમ (f) મુજબ કોઈપણ પ્રાણીને લાંબા સમય સુધી ચેઈનથી કે અન્ય રીતે બાંધી રાખી શકાય નહીં. આ જ કલમની પેટા કલમ (h) મુજબ કોઈપણ પ્રાણીને ભૂખ્યું કે તરસ્યું કે રક્ષણ વિના રાખી શકાય નહીં. આ જ કલમની પેટા કલમ (k) મુજબ કોઈપણ પ્રાણીને ભૂખ્યું, તરસ્યું કે લદાયેલું કે અન્ય રીતે ખરાબ વર્તન કરી વેચાણ માટે આપી ન શકાય. ગુનેગારોએ ઉક્ત તમામ ગુનાઓ કરેલ હોવાથી દરેક પેટા કલમનો અલગ-અલગ ગુનો દાખલ કરવા વિનંતી. પ્રાણીઓને કતલખાને મોકલવાનો પ્રયત્ન (એટેમ્પ્ટ) થયો હોઈ બોમ્બે એનિમલ રિઝર્વેશન એક્ટની કલમ-૫, ૮, ૧૦ હેઠળ છ મહિનાની સજાનો ગુનો બને છે. આ ગુનો કોગ્નાઈઝેબલ છે.

ગુજરાત પ્રાણી (હેરફેર નિયંત્રણ) ઓર્ડર ૧૯૭૫ મુજબ ગુજરાતના કોઈપણ જિલ્લામાંથી વલસાડ, ભરુચ, સુરત, બનાસકાંઠામાં કલેક્ટરશ્રીની પરવાનગી વિના પ્રાણીઓ મોકલવા પર પ્રતિબંધ છે.

આવી પરવાનગી વિના પ્રાણીઓની હેરફેર કરનારને ગુજરાત આવશ્યક ચીજ-વસ્તુઓ અને કેટલ (કંટ્રોલ) ધારા, ૨૦૦૫ ની કલમ ૮ (૧) (બ) મુજબ ત્રણ વર્ષની સજા થાય. આ કોગ્નાઈઝેબલ ગુનો છે. ઉપરાંત જે તે કોર્ટે સજા કરતી વેળા વાહન અને પ્રાણી સરકારમાં ખાલસા કરવાની સત્તા છે. આ અંગે ખોટું નિવેદન આપનારને કલમ -૧૧ હેઠળ ત્રણ વર્ષની સજા થઈ શકે. ઉપરાંત ગુનો પુરવાર કરવાનું (burden of proof) સરકાર પર નહિ પણ આરોપીની જવાબદારી છે.

ગુજરાત મોટર વ્હીકલ્સ રુલ્સ ૧૯૮૮ ના નિયમ ૧૨૩ મુજબ એક પ્રાણીદીઠ વાહનમાં ૨ મીટર x ૧ મીટરની જગ્યા જોઈએ ઉપરાંત બીજી સગવડો જોઈએ જે નહોતી. તેથી મોટર વ્હીકલ્સ એક્ટ મુજબનો ગુનો બને, દંડ થાય, વાહન જપ્ત કરી શકાય.

કેન્દ્ર સરકારના ટ્રાન્સપોર્ટ ઓફ એનિમલ્સ નિયમો ૧૯૭૮ ના નિયમો ૪૭ થી ૫૬ મુજબ ભેંસના વાહન વ્યવહાર વેળા વેટરીનરી ડૉક્ટરનું પ્રમાણપત્ર, ફર્સ્ટ એઈડ સાધનો વગેરે જોઈએ. એક પ્રાણીદીઠ ઓછામાં ઓછી બે સ્કવેર મીટર જગ્યા જોઈએ. એટલે કે દસ પ્રાણીઓ હતાં તો ૨૦ સ્કવેર મીટરને બદલે ફક્ત ચોથા ભાગની જગ્યામાં ૧૦ પ્રાણીઓ ખડેદલ. તે સિવાય અમુક સગવડો હોવી જોઈએ તે નિયમો ભંગ કરી પ્રાણી કૂરતા કાયદા ૧૯૬૦ ની કલમ -૩૮ ના ભંગ કરેલ છે. તેથી તે જ કાયદાની કલમ -૨૮ મુજબ સજા કરતી વેળા નામ. કોર્ટે તે પ્રાણી રાજ્યસાત કરવાના હુકમ કરવાની સત્તા છે, ખાસ કરીને કોર્ટે જ્યારે એમ લાગે કે માલિકને સોંપવાથી પ્રાણી સાથે વધુ ઘાતકી વર્તન થશે.

તેથી સજા ફેળા આ પ્રાણીઓ રાજ્યસાત કરવા વિનંતી. (ફરિયાદ અને ચાર્જશીટમાં આ બાબતનો ઉલ્લેખ કરી નામ. કોર્ટે પ્રાણીઓ રાજ્યસાત થવા હુકમ કરવા વિનંતી કરવી જોઈએ- જે નથી થઈ.)

આ કેસમાં આ આરોપીઓએ ભારતીય ફોજદારી ધારાની કલમ - ૪૨૮ નો ગુનો કરવાનો સઘન પ્રયાસ (એટેમ્પ્ટ) કરેલ છે.

પ્રાણી કૂરતા નિવારણ અધિનિયમ હેઠળના ટ્રાન્સપોર્ટ ઓફ એનિમલ્સ રુલ્સ (સુધારેલા નિયમો) ૨૦૦૧ ના નિયમ-૮૬ નીચે પ્રાણીઓને વહન કરતી વખતે પ્રાણીઓને વહન કરવા માટેના બનાવેલા નિયમોની તમામ જોગવાઈઓનું પાલન કરવામાં આવ્યું છે તેવું એનિમલ વેલફેર બોર્ડ ઓફ ઈન્ડિયાના માન્ય પ્રતિનિધિ દ્વારા અપાયેલ સેટેફિકેટરી (સંતોષજનક) સર્ટિફિકેટ વાહનના સંચાલકે અવશ્ય મેળવવાનું હોય છે અને જો આવું પ્રમાણપત્ર ન હોય તો વાહન ટ્રાન્સપોર્ટ માટે રવાના કરી શકાતું નથી. પ્રસ્તુત કેસમાં કોઈ આવું પ્રમાણપત્ર મેળવી સાથે રાખેલ ન હોવાથી P.C.A. ની કલમ હેઠળ અલગ ગુનો કરેલ છે.

અમો હિન્દુ ધર્મી છીએ અને હિન્દુ ધર્મમાં અતૂટ શ્રદ્ધા ધરાવીએ છીએ. હિન્દુ ધર્મની માન્યતા પ્રમાણે ગાય માતા છે અને તેમાં ૩૩ કરોડ દેવતાઓનો સમાવેશ થયેલ છે અને ગાયને સમગ્ર હિન્દુ સમાજની પૂર્ણ શ્રદ્ધાનું પ્રતીક ગણવામાં આવ્યું છે અને તેના પ્રત્યેની કોઈપણ પ્રકારની કૂરતા, ત્રાસ, હેરાનતગતિ કે કતલનો પ્રયત્ન એ હિન્દુ સમાજની અને ફરિયાદીની ધાર્મિક લાગણીને અત્યંત દુભાવનારી ઘટના છે. આ આરોપીઓએ તેમનાં

કૃત્યોના કારણે મારી અને હિન્દુ ધર્મવાળી અન્ય વ્યક્તિઓની લાગણી દુભાવી છે અને ભારતીય ફોજદારી ધારાની કલમ-૨૯૫ (A) મુજબનો બિન-જામીનપાત્ર ગુનો કર્યો છે.

આરોપીઓ પાસેથી પકડાયેલ દસ્તાવેજો તથા આરોપીઓનાં નિવેદનોની સ્પષ્ટ તપાસ કરી તેમણે રજૂ કરેલ કાગળો, દસ્તાવેજો સાચા છે કે ખોટા તેની તપાસ કરી જો દસ્તાવેજો ખોટા હોય તો ઈ.પી.કો. કલમ ૪૬૫, ૪૬૭, ૪૬૮, ૪૭૧, ૪૭૨ વગેરે ગુનાઓ પણ દાખલ કરવા જોઈએ.

પ્રાણીઓ સહિતના વાહનનો ફોટો પાડી નામ. કોર્ટ સમક્ષ રજૂ કરવા વિનંતી. ઉપરાંત પ્રવેન્શન ઓફ કુઅલ્ટીટુ એનિમલ (સ્લોટર હાઉસ) રુલ્સ-૨૦૦૧ ના રુલ નં.-૩ ની જોગવાઈ મુજબ સમગ્ર ભારતમાં કોઈપણ જગ્યાએ ચાલતા રજિસ્ટર્ડ અને માન્યતા પ્રાપ્ત કતલખાના સિવાય કોઈપણ વર્ગના પ્રાણીની કતલ કરવા પર પ્રતિબંધ છે. આરોપીઓ રજિસ્ટર્ડ અને માન્ય કતલખાનામાં પ્રાણીઓને લઈ જતાં જણાયાં નથી. તેથી આ નિયમો અનુસાર તે સ્વતંત્ર ગુનો બને છે.

ઉપરાંત પ્રાણીઓને કતલખાને મોકલનાર માલિકો તથા આ પ્રાણીઓને કતલ માટે મંગાવનાર ગેરકાયદેસર કતલખાનું ચલાવનાર આરોપીઓને વોન્ટેડ આરોપીઓ બતાવી તેમની સામે કાયદેસર કરવા વિનંતી. આ ગુનાના તમામ આરોપીઓએ પૂર્વયોજિત કાવતરાના ભાગરૂપે ગુનો કરવાનો સંપૂર્ણ પ્રયાસ એકબીજાના મેળાપીપણામાં, એકબીજાને સંપૂર્ણ મદદગારી કરી, કર્યો છે અને જો સ્થળ પરના આરોપીઓ ન પકડે તો પ્રાણીઓની કતલ થઈ જાત. ઈ.પી.કો.ની કલમો ૧૧૪, ૩૪, ૧૨૦-બી લગાડવા વિનંતી.

પોલીસ કમિશનરશ્રી સિવાયના વિસ્તારમાં પ્રાણીઓને મારવા, ઉશ્કેરવા, નુકસાન પહોંચાડવું તે પ્રત્યે ખરાબ વર્તન કરવું કે મારવા કે ખરાબ વર્તન માટે પ્રાણી મેળવવા તે પણ ગુનો બને છે. તે પણ મુંબઈ અધિનિયમની કલમ-૧૧૮ હેઠળ ગુનો બને છે.

ભૂંડને ગેરકાયદેસર હેરફેર કરેલ હોય અને તે અંગેનો P. C. A. હેઠળ ટ્રાન્સપોર્ટ ઓ. એનિમલ્સ નિયમો -૨૦૦૧ અંતર્ગતના ચેપ્ટર-૮ ના નિયમો ૮૫ થી ૮૫ ની વિવિધ જોગવાઈઓનો ભંગ કરેલ હોય તે અંગેનો ગુનો બને છે.

બોમ્બે પ્રોવિન્સિયલ મ્યુનિ. કોર્પોરેશન એક્ટ મુજબ કમિશનરશ્રીની પરવાનગી વિના કોઈપણ પ્રાણીની પૂર્વ મંજૂરી વિના કતલ કરવાના હેતુસર આયાત ન થઈ શકે કે કતલ ન થઈ શકે. કલમ -૩૩૫ મુજબ મ્યુનિ. કમિશનરશ્રીની પૂર્વ મંજૂરી વિના ખોરાક તરીકે વાપરવા માટે કોઈપણ પ્રાણી મંગાવી ન શકાય કે પ્રાણીનું માંસ કે જે બિન-પરવાનગીવાળા સ્થળે કતલ થયેલ હોય આ સંજોગોમાં કોઈપણ પોલીસ અધિકારી કે કોર્પોરેશન અધિકારી કે રેલવે અધિકારી આરોપીને વોરન્ટ વિના અટક કરી શકે અને મુદ્દામાલ જપ્ત કરી શકે. તેથી તે કલમનો ઉમેરો કરવા વિનંતી.

નામ. હાઈકોર્ટ અને નામ. સુપ્રીમ કોર્ટના વિવિધ ચુકાદા મુજબ વિવિધ તબક્કે પાંજરાપોળને લોકસ્ટેન્ડી છે. તેથી પ્રાણીઓની કે વાહનની કસ્ટડી માટે અરજી કરે તો તે અરજીઓ ઉપર હુકમ કરતાં પહેલાં અમોને જાણ કરવા વિનંતી.

ટ્રાયલના અંતે ફરિયાદી પી.સી.એ. કાયદાની કલમ.. હેઠળ, આરોપીને સજાના સંજોગોમાં આરોપીએ ગુના અંગે વાહન તથા પ્રાણી રાજ્યસાત કરવા વિનંતી કરીશું. ઉપરાંત આરોપી પ્રાણીઓનો વેપાર ન કરી શકે તેવો હુકમ કરવા વિનંતી કરીશું.

આ બાબતે યોગ્ય તપાસ કરાવી, યોગ્ય કલમોનો ઉમેરો કરી નામ. કોર્ટને રિપોર્ટ કરવા વિનંતી.

નોંધ : સદર કેસ અંગે સારી ચાલચલગતવાળા, અગાઉના કોઈ કેસોમાં પંચ તરીકે ન રહ્યા હોય તેવા સ્વતંત્ર અને ભણેલા પંચો રાખવા વિનંતી.

• • •